Ч. 244 | Неділя 1 (13) падолиста 1898. | Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львов в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Знесене стану виімкового в дальших 15 повітах західної Галичини. — З комісиї буджетової. — Бесіда льорда Сельсберіґо. — Послідний речинець для Турків на Креті.)

Стан виімковий в західній Галичині знесено знову в дальших 15 повітах, отже позістає дальше ще лиш у вісьмох повітах а іменно Новий Санч, Новий Торг, Лиманова, Грибів, Горлиці, Ясло, Коросно і Стрижів, де ще не закінчено поступованя судового з причин звістних провин.

На вчерашнім засіданю комісиї буджетової вела ся специяльна дебата над проектом закона о управильненю платні служби державної. Мінїстер фінансів др. Кайцль заявив, що правительство єсть прихильне сій справі, однакож у видатках треба задержати якесь темпо. Реґуляция платні служби державної вимагає збільшеня видатків о $3^1/_2$ міліона. Мінїстер сказав, що єму лежить на серци також справа диетарів і він думає над способами, як би забезпечити становище диетарів. Рівночасно треба також поліпшити долю служби помічної. Для неї має бути утворене заосмотрене на старість і на случай нездібности до праці. Мінїстер просить лиш о то, щоби занадто великими жаданями не спинити проектованої реґуляциї. Дальше зазначив мінїстер, що підвисшене податку від цукру має служити не лиш на покрите збільшених видатків, викликаних реґуляциєю платні служби державної, але також на реформу судівництва, підвисшене платні урядників, віденьского урядженя комунікацийного і т. д., а на то все навіть не вистане податок від цукру. Бесідник був тої гадки, що обмежене річної надвишки доходів єсть пожадане, але в буджеті мусить бути якась резерва. Надвишки минувшого а навіть і слідуючого року заощадять імовірно клопоту затяганя позички на реґуляцию валюти. — На тім перервано дальшу нараду і відложено до нині.

З такою напруженою цікавостию як рідко коли очікувано бесіди льорда Сельсберіґо, котру він виголосив оногди в Мансіон-гавз, але она мимо свого мирного настрою неуспокоїла вповні нікого. Льорд Сельсбері сказав між иншим: Конечність зброєня була що наименше зовсїм безпосередна. Дивують ся, що тої міри осторожности не усунено нараз знову. Прецї не можемо всї міри осторожности нараз в одній хвили застановити. Але не треба припускати, що ті міри длятого, що їх зараз не застановлено, суть ще тепер виразом тих чувств, які їх первістно піддали. Дальше заявив Сельсбері, що Анґлія може бути вдоволена теперішним станом в Єгипті, а відтак сказав, що події з послідних трох місяців не позістали без впливу на британьске становище в Єгипті, котре по побіді під Омдурманом не позістало то саме, що було перед побідою. Але він має повну надію, що не настануть обставини, котрі би викликали конечність зміни британьскої позиції в Єгипті, бо він переконаний, що не пішло би дальше так спокійно як доси. Коли же питають ся: На що ті приготовленя, скоро не розходить ся анї о Крету, анї о Єгипет або Сирию? — то він просить подивити ся на загальне положенє в сьвіті.

Туркам на Креті поставлено ультіматум, щоби найдальше до 15 с. м. уступили ся. Здає ся, що в Константинополи мали надію, що на острові лишить ся бодай малесенький ґарнізон турецкий, але й та надія щезла. Анґлійці в тій стороні острова, котру они заняли, змусили турецку залогу до уступленя в той спосіб, що загрозили, що ужиють сили на случай опору.

Новинки.

Львів дня 12-го падолиста 1898.

— **Презенту** на опорожнену посаду гр. кат. парохії в Ферескули regiae collationis надало ц. к. Намістництво о. Корн. Дрогомирецкому, дотеперішному греко-кат. парохови в Ясеневі пільнім.

— **Опорожнені посади.** Маґістрат міста Львова оголошує, що для вислужених підофіцирів суть такі вільні посади: 1) Одна посада почтового асистента в окрузї ц. к. Дирекциї почт і телеґрафів в Чернівцях; 2) одна посада дозорця вязнів при карнім заведеню для мужчин в Станиславові; 3) дві посади слуг при ц. к. окружнім суді в Бережанах і Тернополи; 4) шість посад слуг при ц. к. судах повітових в Ярославі, Копичинцях, Краківци, Немирові, Радехові і Заставній; 5) одна посада дозорця вязнів при ц. к. краєвім суді у Львові або при инших судах всхідної Галичини і Буковини; 6) по одній посаді канцелістів при ц. к. судах повітових в Борини, Бур-

Мій стрик Юлій.

(З французкого — Ґ. Мопассана).

Убогий старець, з білою бородою, попросив нас о милостиню. Мій товариш, Йосиф Давранш, дав єму пять франків. Я здивував ся. Він сказав менї!

Той бідака пригадав менї історию, яку оповім тобі, і котрої спомин безнастанно мене переслїдує. — Ось она:

Моя родина, замешкала в Ґаврі, не була богатою. Звязувано два кінці і тілько всього. Отець працював, вертав пізно з канцеляриї, а заробляв не богато. Я мав дві сестри.

Мати терпіла богато з причини недостатку, в якім ми були, і часто робила вітцеви докори їдкими словами. Бідний робив тоді рух, який мене зворушував до глубини. Водив долонию по чолї, немов би хотів обтерти піт, котрого не було, і не відповідав нічого. Я чув его безсильний біль. Щадило ся на всїм; не приймало ся нїколи запросин на обіди, аби не треба запрошувати до себе, куповало ся поживу за меншу ціну, бо найчастійше останки. Сестри шили собі самі одежу і довго обговорювали ціну стяжки, котрої метер стояв пятнайцять сантимів. Звичайна наша пожива складала ся з росолу і волового мяса, приправленого найріжнїйшими сосами. То має бути здорове і ситне, але я бувби волїв що иншого. Роблено менї страшні історії хочби за згублений ґузик або роздерті штани.

Але кождої неділї відбували ми свою прогульку над морем в сьвяточній одежи. Тато в плащи, в цилїндрі, рукавичках подавав рамя матери, прибраній як корабель в торжественний день. Сестри, все найскорше готові, дожидали знаку до виходу, але в послідній хвили добачувано все якесь пятно на плащи вітця родини і треба було насамперед витерти скоро кусником сукна, вивоченім в бензині.

Тато, не здоймаючи вже цилїндра з голови, ждав без сурдута докінченя операциї, а тимчасом мати спішила ся, наложивши очиці і стягнувши рукавички, аби їх не забрудити.

Виходжено поважно. Сестри ішли наперед, держачи ся попід руки. Були вже дорослі і показувано їх людям. Я ішов все з родичами по лївій руцї матери, отець по правій. І памятаю надутий вигляд бідних моїх родичів в часї тих недільних проходів, їх недвижимі черти лиця і строгий хід. Ступали кроком поважним, випрямлені, з ногами немов з дерева; словом немов би не знати яка важна справа залежала від того, як они держать ся.

І кождої неділї, бачучи впливаючі величезні кораблї, що вертали з незнаних і далеких країв, вимавляв мій отець заєдно ті самі слова:

— Гм, як би так Юлько був там, яка несподіванка.

Мій стрик Юлій, брат вітця, був одинокою надією родини, переставши вкінци бути єї пострахом. Від дитинства чув я розмови о нїм і здаєть ся менї, що був би єго пізнав на перший погляд, так вже освоїли ся з ним мої гадки. Я знав всї подробиці єго житя аж до дня єго виїзду до Америки, хоч говорено лиш тихо о тих часах єго житя. Здаєть ся, що зле вів ся, то значить пропустив трохи гроший, що уважає ся за найбільший злочин в убогих родинах. У богатих людий чоловік, що бавить ся, „робить дурниці“. Коли о нїм говорить ся і назве ся єго гулякою, то на устах появляє ся зараз лагодяча усьмішка. Для людий в потребі, син, що примушує родичів нарушити капітал, єсть нещастем, гульвісою, жебраком!

І той поділ справедливий, хоч дотикає того самого факту, бо лише наслїдки показують степень вини. Остаточно стрик Юлій зменшив значно спадщину, на яку числив мій отець, прогайнувавши попередно свою часть до послїдного гроша.

Всаджено єго, як то було тоді в звичаю, на купецкий корабель, що ішов з Ґавру до Нового Йорку.

Приїхавши до Америки, мій стрик Юлій отворив склеп, вже не знаю з чим, і написав вскорі, що заробляє трохи гроша і що надіє ся винагородити вітцю заподіяну єму страту. Той лист викликав в родині глубоке зворушенє. Юлій, що не варт був, як то кажуть, зломаного гроша, став нараз порядним чоловіком, хлопцем з добрим серцем, правдивим Давраншем, честним і порядним як всї Давранші.

Один капітан сказав нам крім того, що винаймив великий склеп та що веде значну торговлю.

Другий лист, два літа пізнїйше, гласив; „Дорогий Пилипе, пишу тобі, щоби ти не

штині, Підгайцях і Тисьменици або при инших повітових і окружних судах всхідної Галичини; 7) одна посада почтового слуги 3-тої кляси в окрузї ц. к. Дирекциї почт і телєграфів в Чернівцях; 8) одна посада канцелярийного офіцияла при ц. к. окружнім судї в Коломиї, евентуально при иншім судї всхідної Галичини; 9) дві посади надзорців телєграфічних (тимчасових) в окрузї ц. к. Дирекциї почт і телєграфів в Чернівцях. — Крім наведених посад є ще богато опорожнених посад поза Галичиною. Близших пояснень уділяє убігаючим ся місцевим департамент IV. Б. маґістрату, а замісцевим дотичне старосто.

— **Зелїзниця Чортків-Скала.** Зі Скали доносять: В четвер о 12-ій годині в полудне прибув сюди поїзд з технїчно-поліцийною комісиєю для вибудованого нового шляху з Чорткова до Скали. Ґрафиня Аґенорова Ґолуховска приймала членів комісиї сніданем. — Відтак доносять з Борщева: З ударом 3-ої години по полудни прибув сюди технїчно-поліцийний поїзд для ревізиї нововибудованої зелїзниці з Чорткова до Борщева. Отворене публичного руху на тім шляху відбуде ся імовірно дня 15 падолиста с. р.

— **Загальні збори членів товариства ґімнастичного „Руський Сокіл" у Львові** відбудуть ся в недїлю дня 27-го н, ст. падолиста 1898 о годині 4-ій пополудни в хатї д. Яремкевича улиця Личаківска ч. 22 І. поверх. На порядку дневнім: 1. Відкрите зборів через голову товариства Мороза Василя. 2. Справоздане адмінїстрацийне справника Володимира Лаврівского. 3. Звравоздане касове скарбника Ілька Яремкевича. 4. Вибір голови товариства, єго двох заступників, 18 членів старшини, 4 заступників, 3 настоятелїв вправ і 3 дозорців скарбу. 5. Справа строю сокільного, референт справник Володимир Лаврівский. 6. Внесеня членів. — За комітет основателїв: *Василь Мороз* голова. — *Володимир Лаврівский* справник.

— **Процес против Люкенього,** убийника цїсаревої Єлисавети, відбув ся сего четверга в Женеві, перед судом присяжних. По переведеній розправі, в часї котрої убийник поводив ся цїлком свобідно а навіть весело, засудив єго трибунал на кару доживотньої вязниці. Люкені вийшов з салї крикнувши: Най жиє анархія! Смерть суспільности! — Але веселість опустила єго зараз по розправі, бо коли відведено єго назад до слїдчої вязниці, а директор вязниці відчитав єму засуд, Люкені в голос розплакав ся. — „Тепер вже конець — сказав. — Вічна самота, то найстрашнїйша кара, яку можна було на мене наложити. Тепер менї вже всьо одно. Коби лиш як найскорше розпочати кару". — В понедїлок перенесуть Люкенього до окремої казнї під землею у вязници Евеш, де буде сидїти сам один шість місяців. Лиш раз на 14 днїв виведуть єго на одногодинний прохід; але не буде єму вільно з нїким говорити. Та казня цїлком темна, бо не має нїякого вікна, лише малї отвори в дверях для продуву. Лежить шість стіп під землею. В казни нема нічого крім вязанки соломи, на котрій злочинець має спати. По шістьох місяцях виведуть звідтам Люкенього і перенесуть до загальної вязниці і видної та дадуть єму роботу але буде сидїти також в окремій келїї сам один.

— **Канцелярия „Товариства для розвою руської штуки"** містить ся у Львові при ул. Підвале ч. 7 в партері і буде отворена, почавши від дня 12 падолиста що дня — крім недїль і руских сьвят — від години 11 до 12 рано та від 4—5-ої по полудни. Під тою адресою просить видїл товариства посилати всї письма. В тих годинах можна відбирати закуплені в часї вистави предмети.

— **Огнї.** Від Сокаля пишуть: В наслїдок підпалу погоріла дня 27-го жовтня о 9-ій годині вечером в Сокали на Забужи загорода одного міщанина, що як раз рік тому погорів і лише що сего лїта побудував ся. Погорілець не був ще обезпечений. — В Мошкові згоріли дня 30-го жовтня о 3-ій годинї по полудни чотири селянські загороди. Огонь вибух у господаря, де молотили молотїльнею. Імовірно котрийсь з робітників кинув з власної неосторожности недокурене цигаро в солому.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Впорядкована наука господарства. (Рільництво). — §. 11. Гумус або порохнячка. Коли гниють останки ростин або звірят, то з них робить ся земля, котру називаємо гумусом або порохнячкою; она виглядає як чорпий порох, котрий розтертий в пальцях, показує ся темно брунатним. Коли порохнячка зовсїм розкладає ся, видає з себе вуглеву кислоту, воду і амоняк. Порохнячка творить ся всюди там, де перегниває листє, коріне, стерня, обірник, зелений гній і т. д. В лїсах буває верства порохнячки і на кілька стіп груба, бо там гниє верства листя одна на другій. Порохнячка тягне вохкість із воздуха, держить воду ще дужше як глина і набирає в себе з воздуха амоняк. Порохнячка поправляє знаменито тяжкі, глинисті ґрунти, котрі стають пухкими, а додана до пісковатої землї, робить еї більше вохкою. Задля того, що она чорна, огріває ся лїпше і надає ся дуже добре до поправлювания студеної землї. Коли ріля має в собі за богато порохнячки, то може ся як болото, ростини в нїй не держать ся добре, озимина на нїй часто вимерзає, а то длятого, що она від морозів здуває ся і витягає ростини та рве їх корінцї. Де за богато порохнячки, там збіже дає богато соломи, але утле зерно. Коли порохнячка має такі свойства, що помагає ростови управляних ростин, то єї називають лаґідною; в противнім случаю кажемо, що то земля квасна, котру можна зараз по тім пізнати, що на нїй росте ситник, осока, різей і т п. мочароваті ростини. Коли земля гумусова має в собі більше як 50 частий на 100 порохнячки, то кажемо, що то порховина, торфовище (мочари, млаковина і т. п.) — §. 12. Знаючи вже найважнїйші роди землї, можемо тепер легко розпізнати ґрунти і оцїнити їх вартість що-до урожайности. Зі взгляду на силу урожайности, дїлимо всї ґрунти на три кляси: І. добрі ґрунти; — II. середні і — III. лихі. До ґрунтів III-ої кляси зачисляємо: 1) всї ґрунти глинисті, отже такі, де або сама глина або де глина значно переважає, хоч би була трошки змішана з вапном або порохнячкою; — 2) порховини і глинисті або пісковаті порховини; — 3) щирі піски і піски змішані з дрібкою порохнячки або вапна; 4) ґрунти чисто вапнисті або такі, де крім опоки єсть ще трошки піску або глини. — До ґрунтів II-ої кляси належать: 1) Пісковаті, глинисті і глинковаті марґлї; — 2) Глинковаті, вапнисті і гумусові піски; — глинковаті, пісковаті і глинисті порховини; — 4) гумусові і вапнисті глини. — До І-ої кляси належать: 1) ґрунти глинковаті; — 2) пісковаті глинки; — 3) гумусові глинки; — 4) глинки вапнисті.

— Знаряди господарскі, щоби довго тримали, треба на зиму добре очистити і переховувати в такім місци, щоби они від вохкости та порохів не псували ся. Але не досить лиш обмити їх з верха або обчистити з болота; треба ще їх — особливо коли то суть які машини — розібрати і кожду частин-

---

безпокоїв ся о моє здоровлє, бо оно добре. Справи ідуть також добре. Виїзджаю завтра в довгу подорож до полудневої Америки. Може бути, що яких кілька лїт не пришлю тобі нїяких вістий о собі. Коли не буду писати, не безпокій ся. Верну до Гавру, як зроблю маєток. Надїю ся, що прийде до того досить скоро та що будемо жити щасливо разом".

Той лист став евангелиєм родини. Єго читано при кождій нагоді, показувано всїм.

Десять лїт стрик Юлїй дїйстно не доносив нїчого о собі; але надія вітця росла з часом чим раз більше, а й мати часто говорила:

— Як той добрий Юлько буде тут, змінить ся наше положенє. Ось чоловік, що уміє вибити ся на верх.

І кождої недїлї, глядячи на великі, чорні пароходи, що зачорнювали овид клубами диму, отець повторяв свої відвічні слова:

— Ги, колиб Юлько був там, яка несподїванка!

І майже надїяно ся, що стане вимахувати хустою і кричати:

— Гей, Пилипе!

Будовано тисячі замків на тім леді повороту; навіть мало що не куплено за гроші малу віллю при Енґувійль! Я не ручив би, чи мій отець не розпочав вже переговорів в тій справі.

Моя старша сестра мала тоді двайцять вісїм, молодша двайцять шість лїт. Не віддавали ся і то всїх журило.

Вкінци з'явив ся жених для другої. Урядник, не богатий, але честний. Я все був пересьвідчений, що лист стрика Юлія, показаний одного вечера, закінчив єго ваганє і рішив о постанові.

Принято єго поквапно і умовлено ся, що по вінчаню цїла родина разом зробить прогульку на остров Джерсі.

Джерсі єсть ідеалом бідних людий. Не лежить далеко; лиш коротка їзда товаровим кораблем і єсть ся вже на чужинї, бо той островець належить до Анґлїї. Отже Француз переїхавши ся дві години, може натїшити ся видом сусїдного народу вже у него дома і студиювати обичаї — впрочім дуже нужденні — того острова вкритого британьского флаґою, як говорять люди що люблять простоту.

Та подорож на Джерсі стала головним предметом наших думок, нашим одиноким ожиданьем, ідеалу всїх наших хвиль.

Вкінци ми виїхали. Виджу то як нинї: пароход сопить при Ґранвільскім набережи; мій отець, вистрашений, наглядає над ввезеньем на корабель трех наших клунків; мати неспокійна взяла під руку незамужну сестру, що видавала ся пропаща від хвилї розлуки з другою, подібна до куряти, що лишило ся само одно з цїлого насїдку; а за нами новоженцї, держачи ся все позаду, що спонукувало мене безнастанно оглядати ся.

Пароход свиснув і ось ми на покладі, вже починаємо відпливати. Море гладке, як стіл з зеленого мармора. Дивимо ся на утїкаючу землю, щасливі і горді, як всї ті, що мало їздять.

Мій отець, випяв черево під плащем, з котрого нинї рано виваблено старанно всї плятна і розносив довкола себе той запах бензини, характеризуючий всї наші днї виходу, запах, по котрім пізнавав я недїлю.

Нараз замітив я дві елеґантні дами, котрим два пани подавали устриці. Старий, обдертий моряк, отворив одним скрутом ножа мушлї і подавав їх панам, а они дамам. Ілї делїкатно, держачи мушлю над тоненькою хусточкою і висуваючи наперед уста, аби не забрудити суконь. Відтак пили поспішно воду і кидали шкаралупу до моря.

Мому вітцеви без сумнїву сподобало ся дуже то елеґантне їдженє устриць на корабли в подорожи. Він приступив до матери і сестер та спитав:

— Хочете, я принесу вам кілька устриць.

Мати зволїкала, бо боялась ся видатку, але мої дві сестри зараз згодили ся. Мати сказала гнївно:

— Бою ся занедужати на жолудок. Купи їх лише дїтям, але також уважай, аби не набавити їх нестравности. — Відтак обертаючи ся до мене, додала:

— Що-до Йосифа, то він їх не потребує; хлопців не треба псовати.

Отже я лишив ся при матери, але чув себе покривдженим. Я слїдив вітця очима, що з повагою вів свої дві дочки і свого зятя до старого моряка в лахах.

Дві дами як раз відійшли і отець показував сестрам, як треба брати ся до їдженя, аби не вилити води, схотїв навіть сам дати примір і взяв одну устрицю. Пробуючи наслїдувати дами, вилив зараз всьо на свій плащ, і я почув як мати шептала:

— Сидїв би радше спокійно.

Але нараз тато чогось занепокоїв ся; відійшов кілька кроків, поглянув уважно на свою родину зібрану коло моряка і нагле приступив до нас. Видалось менї, що він дуже блїдий і має якісь дивні очи. Півголосом сказав до матери:

— Дивна річ, як тамтой моряк пригадує менї Юлька.

Мати зачудована спитала:

— Якого Юлька?

— Алеж мого брата — відповів отець. — Колиб я не знав, що займає красне становище в Америці, то гадав би, що то він.

Наполохана мати вишептала:

— Чи ти одурів? Коли знаєш, що то не він, то чого плетеш дурниці?

ку добре очистити, іменно же треба засохле смаровило на них обшкребтати, а то ось для чого: коли на старе, засохле смаровило прийде сьвіже, то старе тогди стирає чопи і оси так як би найострійший пісок і дуже їх псує. При розібраню якого знаряду господарского можна зараз побачити, де що зіпсованого, або де що хибує і при сій нагоді треба зараз направити. По очищеню і відповідній направі треба поодинокі части машини намастити оливою; так само треба намастити оливою всї зелїзні знаряди, щоби они через зиму не ржавіли.

— Чи виплатила би ся годівля дробу? Коли мінїстерство справ внутрішних в серпни сего року видало розпорядженя до всїх краєвих властий полїтичних в справі холери серед дробу, подало там ще й таке поясненє: Позаяк весь привіз живого дробу до Австро-Угорщини доходив в 1897 р. до 38.027 метричних сотнарів, вартости 2,281.620 зр., а вивіз дійшов до 90.247 метричних сотнарів, вартости 7,009.519 зр., то можна припускати, що наше сільске населенє при відповідній заохоті і поученю могло би серед всяких обставин і відносин взяти ся до більшої годівлї дробу, котра оплатила би ся і не лиш спинила би небезпечний під взглядом господарским і санїтарним привіз, але ще й збільшила би вивіз яєць, білків та жовтків і живого дробу головно до Німеччини. До годівлї дробу могли би взяти ся навіть найменші господарі з дуже малим капіталом закладовим і могли би ту годівлю значно розширити. — Отсе повинні би взяти під розвагу і наші господарі.

Переписка господарска.

Любитель голубів на селї: Голуби т. зв. штрасери належать до т. зв. куроватих голубів, котрі іменно надають ся до годівлї, а котрі дїлять ся на 5 родів: 1) мальтаньскі; — 2) моденьскі; — 3) сорокаті (менші від попередних); — 4) фльореньтиньскі; — 5) штрасери. Сі послїдні що-до величини стоять по середині межи моденьскими, а фльорентиньскими. Штрасери що-до будови бувають грубі, короткі; крила мають короткі, хвіст пласко розширений короткий, шийку держать просто до гори, ніжки короткі. Що-до барви трудно всї описати, бо бувають всїлякі; переважають краски: чорна, сина, червона і жовта. До годівлї на мясо особливо на селї надають ся добре і штрасери, але також і т. зв. польні голуби, котрі живлять ся самі в поли і котрих годованє для того не богато коштує. Коли хочете близше познакомити ся з годівлею голубів, то купіть собі або: Prütz, Arten der Haustaube і того самого автора: Illustriertes Mustertauben-Buch, або Dürigen, Katechismus der Geflügelzucht. Віднесіть ся до книгарні у Відни: Wilhelm Frick, Hofbuchhandlung in Wien I, Graben 27, а она Вам вишле котру із тих книжок, а на жаданє і поінформує о новійших дїлах трактуючих о годівли голубів. Де би можна набути голуби штрасери, того не знаємо; віднесіть ся може до торговлї птицями і натураліями у Львові, Złotnicki M., Jagiellońska 8.

Вісти торговельні.

Цїна збіжа: Відень 10 падолиста: Пшениця 9.85—10.95; жито 8.10—8.75; ячмінь 6.70—9.25; овес 5.95—7.10. — Тернопіль 5 падолиста: пшениця 8.70—8.80; жито 7.45—7.55; ячмінь 6.00—6.25; овес 6.00—6.25; кукуруза (стара) 5.30—5.40; гречка 6.80—6.90. — Чернівцї 28. вересня: Пшениця 8.50—8.60; жито 7.10—7.25; ячмінь (броварний) 6.25—6.50; овес 5.15—5.25; ріпак 10.50—10.75; кукуруза 4.85—5.— — Будапешт 10. падолиста: Пшениця 10.00—10.75; жито 8.0 —8.85; ячмінь 7.50—9.50, овес 5.75—6.15 — Цїна за 100 кільо. — Горох галицкий платять у Відни по 9—12.50;

ТЕЛЄҐРАМИ.

Мадрид 12 падолиста. Королева-реґентка вишле достойника дьірского до Картаґени з власноручним письмом до цїсаря німецкого запрошуючи єго до Мадриду.

Петербург 12 падолиста. Тутешні ґазети підносять непокоячий тон бесїди льорда Сельсберіґо а „Нов. Время" каже, що бесїда та не розвіяла того занепокоєня, яке викликали анґлїйскі зброєня. „Новости" кажуть, що Сельсбері припускає поважну компліікацию іза Єгипту. Бесїду Сельсберіґо треба уважати за осторогу для всїх держав, котрі не схотїли би терпіти анґлїйскої переваги.

За редакцию відповідає: Адам Кроховецкий

Але отець напирав:

— Ідиж, Кляро, подиви ся сама; волію, аби ти пересьвідчила ся власними очима.

Мати встала і пішла до дочкам. Я також дивив ся на того чоловіка. Був старий, брудний, цїлий поморщений і не відривав очий від своєї роботи.

Мати вернула. Я замітив, що дрожала. Промовила дуже скоро:

— Здасть ся, що то він. Іди, спитай капітана. А будь осторожний, аби той пройдисьвіт не звалив ся нам на голову — особливо тепер!

Отець відійшов, але я слїдив єго поглядом і чув себе дивно зворушеним.

Капітан, високий, худий з великими валичками, проходжував ся по покладї, надутий, немов би був начальником корабля, що пливе до Індиї.

Мій отець розпочав з ним розмову поважно, випитуючи єго о подробицї єго званя та додавав:

— Яке єсть значінє Джерсї? Єго продукция? Єго населенє? Єго обичаї? Єго звичаї? Природа ґрунту і т. д. і т. д.

Здавалось би, що тут іде що найменше о Сполучені Держави піввічної Америки.

Відтак говорено о корабли, що нас віз, названім „Експрес", відтак о залозї. Вкінци спитав отець непевним голосом:

— Ви тут маєте онтого старого моряка, що дуже мене інтересує. Чи знаєте що близше о тім чоловіцї?

Капітан, котрого то балаканє почало остаточно гнївати, відповів сухо:

— То старий волоцюга француский, котрого я стрітив минувшого року в Америцї і відвіз до краю. Каже, що має свояків в Гаврі, але не хоче вертати до них, бо винен їм гроші. Називає ся Юлїй.... Юлїй Дарманш чи Дарванш, якось так. Був, здасть ся, колись богатий, а тепер ось бачите, на що зійшов.

Отець синий як боз, чуючи, що щось стискає єму горло і заступає очи промовив:

— Ах, ах, дуже добре.... дуже добре.... То цїлком мене не дивує.... Дякую красно, капітане.

І відійшов. Вернув до матери такий змінений, що та сказала єму:

— Сїдай, ще готові догадати ся чого:

Він упав на лавку і застогнав:

— То він, то він! — а відтак спитав: — Що тепер робити?

Мати живо відповіла:

— Треба покликати сюди дїти. Йосиф знає всьо, нехай же піде по них. Особливо треба уважати, аби зять не догадав ся нїчого.

Отець видавав ся немов громом ражений і шепнув:

— Яка катастрофа!

Мати розлючена відозвала ся:

— Я все гадала, що той злодїй нїчого не зробить і що влїзе нам колись на плечі. Так мов би можна було що надїяти ся по Дарваншу.

І отець повів рукою по чолї, як все робив супротив доколрів жінки. А мати сказала:

— Дай гроші Йосифови, аби заплатив устриці. Ще того бракувало би, аби тебе той жебрак пізнав. Красно видавалось би то на корабли! Ходїм на другий конець, а памятай, аби той чоловік не наближав ся до нас.

Мати встала і обоє відійшли лишивши менї пять франків. Мої сестри ждали здивовані на вітця. Я сказав, що мамі зробило ся трохи не добре і запитав старого моряка:

— Кілько ми вам, пане, винні?

Майже хотів я сказати: стрику.

Він відповів:

— Два франки пятьдесять.

Я подав єму пятку, а він видав менї решту. Я дивив ся на єго руку, бідну руку моряка, поморщену і поглянув на єго лице, старе і знидїле, сумне і пригноблене.

— То мій стрик, брат тата, мій стрик!

Я лишив єму десять су на пиво. Подякував менї голосом бідного жебрака:

— Нехай вас, паничу, Бог благословить.

Хто знає, чи він там за морем не жебрав? Сестри дивили ся на мене як остовпілї, дивуючи ся несподїваній великодушности. Коли я віддав вітцеви два франки, здивована мати спитала:

— Що там було за три франки? То неможливе.

Я відповів рішучим голосом:

— Десять су дав я на пиво.

Мати аж підскочила і подивила ся менї в очи:

— Ти одурів? Давати десять су тому чоловікови, тому драбови!

Але здержала ся під поглядом вітця, що показував на зятя. Всї замовкли. Перед нами на овиді виринала з моря немов синя тїнь. То було Джерсї.

Коли ми підпливали до берега, заволодїла мною сильна охота побачити ще раз мого стрика Юлїя, зблизити ся до него, сказати єму щось покріпляючого, щирого.

Але що нїхто не їв устриць, він зник. Певне зійшов на брудне дно корабля, де була єго комнатка.

Між вернули другим кораблем, аби єго не стрітити. Моя матір була цїлу дорогу неспокійна.

Відтак вже нїколи не бачив я брата мого вітця!

І ось чому побачиш мене деколи, як даю по пять франків волоцюгам.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).